

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The factors hindering Thai education

Mr. Khunanon Wihakhaphirom

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration in Public Administration

Department of Public Administration

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย
โดย	นายคุณานนต์ วิหคภิรมย์
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ศิริประภาณุกุล

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ศิริประภาณุกุล)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุลณี เทียนไทย)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนพันธ์ ไล่ประกอบทรัพย์)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คุณานนต์ วิทศาภิรมย์ : ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย.
(The factors hindering Thai education) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ภาวิน ศิริ
ประภาณุกุล

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย และเพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยได้เลือกสัมภาษณ์บุคลากรทางการศึกษาระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติการ โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ คณบดีระดับมัธยมศึกษา 3 ท่าน ในโรงเรียนกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด บุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ 1 ท่าน และบุคลากรขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) 1 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการบุคลากรครู ด้านนโยบายจากส่วนกลาง และด้านหลักสูตร และในแนวทางการแก้ไขปัญหา หรือแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาไทย พบว่าปัญหาส่วนใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยการหารือร่วมกันระหว่างบุคลากรด้านการศึกษาระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ นอกจากนี้รวมถึงต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล จะสามารถแก้ไขปัญหาและวางแผนพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ในระยะยาว

สุดท้ายงานวิจัยชิ้นนี้เสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาที่ทำให้เกิดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยแก่ผู้ที่สนใจต่อไป

CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6382008924 : MAJOR PUBLIC ADMINISTRATION

KEYWORD: Education, Educational difficulty, Budget Management, Human resource management, Teacher, Thai Education

Khunanon Wihakhaphirom : The factors hindering Thai education. Advisor: Asst. Prof. Pawin Siriprapanukul

This research aims to find the factors that hinder education for Thai students and to study the recommendation to solve the factors that hamper education for Thai students. This qualitative interviewed three high school teachers in Bangkok and other provinces, one staff in the ministry of education, and one from the Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO).

The result found that the difficulty of educating Thai students can be categorized into four themes: Budgeting, Teacher human resource management, Central Policy, and the syllabus. Furthermore, this research found that cooperation between street-level players and policymakers is necessary to address these difficulties and improve Thai education in the long term. The support from the government will be beneficial for planning an improvement plan for a long-term efficient educational development plan. Finally, this research presents the policy recommendation to address the factors that cause difficulty to the Thai educational system.

Field of Study: Public Administration

Student's Signature .....

Academic Year: 2022

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาวีน ศิริประภาณุกุล ที่กรุณาเปื่อยชี้แนะแนวทางในการศึกษาที่สมบูรณ์แก่ผู้วิจัย อีกทั้งขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ ที่ให้เกียรติเป็นประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร. จุณี เทียนไทย และรองศาสตราจารย์ ดร. ธนพันธ์ ไส้ประกอบทรัพย์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ครั้งนี้ และ ยังได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาสารนิพนธ์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณครูทั้งสามท่านจากโรงเรียนสามโรงเรียน และข้าราชการใน กระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงบุคลากรขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) ที่ได้ให้เกียรติและสละเวลามา ให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และน้องชายทั้งสองคน ที่เป็นแรงผลักดันและสนับสนุนในทุกๆ ด้านของชีวิต และให้กำลังใจเสมอมา รวมถึงเพื่อน ๆ ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) รุ่นที่ 54 ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำตลอดการเรียนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรนี้

ผู้วิจัยหวังว่าในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่นมากก็น้อย และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยต้องขอภัย และยินดีรับฟังคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา ในโอกาสต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คุณานนต์ วิทศาภิรมย์

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 คำถามในการวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.6 ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา.....	11
2.4 งบประมาณโดยสังเขป – งบด้านการศึกษา.....	13
2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณด้านการศึกษา กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	
.....	15

2.6 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (Bloom’s Taxonomy).....	17
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	23
บทที่ 4 ผลการวิจัย	24
4.1 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย.....	25
4.1.1 ด้านงบประมาณ	25
4.1.2 ด้านการจัดการบุคลากรครู.....	26
4.1.3 ด้านนโยบายจากส่วนกลาง	28
4.1.4 ด้านหลักสูตร	29
4.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย 30	
4.2.1 ด้านงบประมาณ.....	30
4.2.2 ด้านการจัดการบุคลากรครู.....	30
4.2.3 ด้านนโยบายจากส่วนกลาง.....	31
4.2.4 ด้านหลักสูตร.....	31
4.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้เด็ก นักเรียนไทย.....	32
4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาจากบุคลากรระดับนโยบาย	32
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	36
วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาของครูผู้สอน....	37

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อให้ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาแก่เด็ก นักเรียนไทย.....	40
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	41
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	42
บรรณานุกรม	43
ประวัติผู้เขียน	46

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.1 แสดงภาพรวมงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ.....	13
รูปที่ 2.2 สรุปรูปภาพรวมงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ	14

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

จากสภาพการศึกษาของไทยในปัจจุบัน พบว่ายังมีปัญหาหลายด้านทั้งที่เป็นปัญหาสะสมและการแก้ไขสภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เช่น การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน หรือในสถานศึกษายังคงยึดตามกรอบแนวเดิมเพื่อเน้นในการสอบการท่องจำ และการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนไทยยังคงไม่ก้าวหน้า และย่ำอยู่กับที่ เกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมและเกิดการพัฒนาโดยตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย แม้จะมีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน แต่ก็ยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรมเท่าใดนัก รวมถึงการเข้ารับการศึกษาไม่กว้างขวาง ไม่ทั่วถึง และไม่เป็นธรรม เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้ารับการศึกษา และคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ต้องมีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น รวมถึงการเรียนการสอนไม่ได้เน้นความสามารถสากลเท่าที่ควรขาดการอบรมปมนิสัย ไม่ได้ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและภูมิปัญญาไทยอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพราะคุณภาพครูส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนเน้นวิชาและครูเป็นตัวตั้ง ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงเน้นการท่องจำ แต่ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้เด็กนักเรียนสมัยใหม่คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ไม่เป็น รวมทั้งการศึกษาแปลกแยกจากสังคม ศาสนา และวัฒนธรรมการศึกษาที่จัดอยู่ในปัจจุบันเป็นการศึกษาแบบแยกส่วน ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคม อีกทั้งการศึกษาขาดการบูรณาการเชื่อมโยงกับด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมเข้าไปในกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาอ่อนด้อยทางคุณภาพ และจริยธรรม และขาดความภูมิใจในศิลปะ และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการดำรงอยู่ และความมั่นคงสภาพประชาชาติไทย (เทอดศักดิ์ ไชยสมปาน, 2558)

จากการจำแนกงบประมาณ แบบงบประมาณโดยสังเขปนั้น งบประมาณรายจ่ายภาครัฐ ตามการจำแนกตามลักษณะงาน เป็นการแสดงงบประมาณรายจ่ายตามวัตถุประสงค์ ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาล โดยยึดถือหลักการในการจำแนกรายจ่ายรัฐบาลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งหน้าจำแนกการดำเนินการของรัฐบาล ตามวัตถุประสงค์อย่างกว้างออกเป็นด้านต่างๆ โดยงบประมาณด้านการศึกษา คืองบประมาณที่ใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเกี่ยวกับ

การบริหารการศึกษา การจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้ง การศึกษานอกโรงเรียน การจัดการทุนการศึกษา และวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา งบประมาณจำนวนนี้ รวมถึงเงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการด้านการศึกษา

งบประมาณด้านศึกษามีแนวโน้มไปในทางลดจำนวนลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากวิเคราะห์ถึง รายละเอียดในการตัดงบประมาณนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นการลดงบประมาณในส่วนของการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการศึกษาภาคบังคับ และเป็น พื้นฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถแรงงานในระยะยาว ซึ่งการปรับลดงบการศึกษา ในขณะที่ ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดข้อสงสัยว่ารัฐบาลกำลังให้ ความสำคัญกับการศึกษาไม่เพียงพอ และนำไปสู่ปัญหาเรื่องของประสิทธิภาพและความสำเร็จด้านการ ให้การศึกษาคุณภาพนักเรียนไทย จากการปรับลดงบประมาณด้านศึกษาลงหรือไม่

ดังนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวจึงได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้ การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาแก่เยาวชน ไทยต่อไปในอนาคต

1.2 คำถามในการวิจัย

- ปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาของครูผู้สอน
- แนวทางการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยมี อะไรบ้าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาของแก่นักเรียนไทย
- เพื่อให้ทราบแนวทางในการแก้ไขปัญหาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาแก่นักเรียน ไทย
- เพื่อหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อปรับปรุงและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้ การศึกษาแก่นักเรียนไทย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบบเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูระดับมัธยมศึกษา 3 ท่าน โดยเลือกเฉพาะกลุ่มที่มีการดำเนินงานในปัจจุบัน ในโรงเรียนกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เข้าร่วมการประชุมวิชาการในกระทรวงศึกษาธิการ และบุคลากรของ The Southeast Asian Ministers of Education Organization จำนวน 1 ท่าน รวมเป็นจำนวน 5 ท่าน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการศึกษา

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

งบประมาณโดยสังเขป หมายถึง งบประมาณรายจ่ายภาครัฐ ตามการจำแนกตามลักษณะงาน เป็นการแสดงงบประมาณรายจ่ายตามวัตถุประสงค์ ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาล โดยยึดถือหลักการในการจำแนกรายจ่ายรัฐบาลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งหน้าจำแนกการดำเนินการของรัฐบาล ตามวัตถุประสงค์อย่างกว้างออกเป็นด้านต่างๆ

งบประมาณด้านการศึกษา หมายถึง งบประมาณที่ใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา การจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียน การจัดการศึกษา และวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา งบประมาณจำนวนนี้รวมถึงเงินอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการด้านการศึกษา

การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การแบ่งสรรงบประมาณรายจ่ายตาม พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เพื่อให้ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจใช้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพัน ทั้งนี้ อาจดำเนินการโดยใช้การ อนุมัติเงินประจำงวด หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ความสำเร็จ หมายถึง การบรรลุผลของเป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายหนึ่งๆ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ซึ่งต้องมีการจัดหา ทรัพยากร และเตรียมวิธีการทั้งหลายเพื่อจะทำการดำเนินงานตามนโยบายสำเร็จลุล่วง

นโยบายสาธารณะ หมายถึง การเลือกตัดสินใจของรัฐบาลในการที่จะจัดทำกิจกรรม การกระทำ ที่ได้ถูกกำหนดและตัดสินใจไว้แล้ว เพื่อชี้แนะให้มีกิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยต้องมีการวางแผน เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ตามความต้องการของประชาชน

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ที่ทำงานร่วมกัน หรือทำงานคนเดียว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการประกอบธุรกิจใดๆ

KPI หมายถึง เป็นดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน โดยเทียบผลการปฏิบัติงานกับ เป้าหมายหรือมาตรฐานที่ตกลงกันไว้ นอกจากจะใช้ประเมินผลการทำงานของพนักงานได้แล้ว ยังสามารถใช้วัดและประเมินความก้าวหน้าขององค์กรได้อีกด้วย

1.6 ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่ามีปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย
2. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย
3. ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้มีการพัฒนาการให้การศึกษาไทยในอนาคตต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา ผลกระทบของการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาต่อความสำเร็จของนักเรียนไทย โดยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลอาศัยแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
- 2.4 งบประมาณโดยสังเขป – งบด้านการศึกษา
- 2.5 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)
- 2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณด้านการศึกษากับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)
- 2.7 งบประมาณด้านการศึกษาต่อประชากร
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาชาติ ดังนั้นการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่คนในชาติจึงเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานจึงเป็นกระบวนการที่จะขับเคลื่อนการศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้ความหมายของการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 6 (อ้างถึงใน นันทรัตน์ ปีสาร, 2547) มีจุดมุ่งหมายที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และการให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเน้นการส่งเสริมศาสนาและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

นันทรัตน์ ปีสาร (2547) กล่าวว่า การจัดการศึกษาคือการดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมาย หรือจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บุคคลมีความรู้ มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีสุขภาพอนามัยและจิตใจที่ดีพร้อมที่จะบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคมต่อไปการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,ม.ป.ป.: 7) กระทรวงศึกษาธิการได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเพื่อให้ประชาชนทุกคนทุกวัยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทำให้มีผู้ได้รับการศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อมด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้กับเด็กก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาซึ่งที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการสามารถจัดการศึกษาในระดับนี้ในระบบโรงเรียนปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,780,074 คน คิดเป็นร้อยละ 74.33 ของประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี (จำนวน 2,394,796 คน) เนื่องจากรัฐบาลได้มีนโยบายเรียนฟรี 15 ปีที่ครอบคลุมถึงระดับการศึกษาปฐมวัยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 49 ที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรมความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐานโดยเน้นการอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็นมีทักษะชีวิตและสามารถแก้ปัญหาได้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายในของสถานศึกษา เช่น ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร สื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี คือผู้บริหาร

สถานศึกษา ซึ่งจะต้องระดมสรรพกำลังบุคลากรทุกฝ่ายตั้งแต่ ผู้สอน ผู้เรียนกรรมการสถานศึกษา และชุมชน มาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ เพื่อกำหนดทิศทางหรือวิสัยทัศน์จัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา จัดทำแผนปฏิบัติการ การดำเนินงานตามแผนการนิเทศติดตามผล และ การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษากระบวนการต่าง ๆ ดังกล่าวถือว่าผู้บริหาร สถานศึกษาได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้บริหารได้ ใช้กระบวนการวิจัยมาดำเนินการบริหารสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ เพื่อกำหนดทิศทาง/วิสัยทัศน์จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา/แผนปฏิบัติการ กำกับ ดูแลการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน นิเทศ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการ ดำเนินงานของสถานศึกษาในกรณีที่ประเมินผลการดำเนินงานแล้วพบว่าไม่มีปัญหารุนแรงหรือพบเรื่อง ที่ควรได้รับการพัฒนา ผู้บริหารจะต้องทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานดังกล่าวในระหว่างขั้นตอน ที่ 4 ของการดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา/พัฒนา
2. วางแผนแก้ปัญหา/พัฒนา
3. จัดกิจกรรมแก้ปัญหา/พัฒนา
4. เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการแก้ปัญหา/พัฒนา

เมื่อสรุปผลการแก้ปัญหา/พัฒนา เสร็จแล้วขั้นตอนต่อไปคือการนำผลการวิจัยไปใช้และประเมิน ในขั้นตอนที่ 4 ของการดำเนินงานบริหารอีกครั้ง ถ้าพบว่าไม่มีปัญหา จึงจัดทำรายงานผลการ ดำเนินงานสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบหรือเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไปการจัดการเรียนรู้เป็น กระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น หลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็น เป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งในประเทศไทยได้มีการจัดแนวทางการจัดการเรียนรู้ตาม พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ไว้เช่นกัน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา

ในโลกยุคปัจจุบัน ในการทำงานใด ๆ มักมีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลของการทำงานเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ Etzioni (1964) ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การว่า หมายถึง ขนาดของความสามารถขององค์การในการที่จะสามารถทำงานบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ส่วน Schein (1970) ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การว่า หมายถึง สมรรถนะ (Capacity) ขององค์การในการที่จะอยู่รอด (Survive) ปรับตัว (Adapt) รักษา สภาพ (Maintain) และเติบโต (Grow) ไม่ว่าองค์การนั้นจะมีหน้าที่ใดต้องการให้ลุลวงประสิทธิผลขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าองค์การสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดอยู่เบื้องหลังควบคู่กับประสิทธิผลก็คือ ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึงการมีสมรรถนะสูงสามารถมีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลได้สูงโดยได้ผลผลิตที่มี มูลค่าสูงกว่ามูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป ธงชัย สันติวงษ์ , 2533 (อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม, 2559)

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จ, ผลที่เกิดขึ้น

วชิรวัชร งามละม่อม (2559) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผลของการปฏิบัติงานนั้นคือผลสำเร็จอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตามโครงการ หรือแผนงานนั้นตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้ตั้งไว้ หรือได้คาดหวังไว้ โดยหากนำมาศึกษาแล้วจะพบว่าประสิทธิ ผลนั้น หมายถึงผลสำเร็จที่เกิดขึ้นแล้วตัวเราคิดหรือวางแผนที่จะประกอบกิจการใดแล้วสามารถทำกิจการนั้นให้สำเร็จได้ตามที่คิดหรือวางไว้เรียกว่า การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพแนวความคิดสมัยใหม่ในการจัดกิจการงานจะเริ่มต้นที่การตั้งจุดสำเร็จของงาน นั่นคือ ในการวางแผนงานนั้น ณ จุดเริ่มต้นของงานจะมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์กันว่าผลสำเร็จที่เราต้องการนั้นคืออะไร

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง การที่ดำเนินงานแล้วได้ผล (Outcomes) หรือผลผลิต (Output) ตามที่กำหนดไว้ โดยมีการใช้ปัจจัยนำเข้า (Inputs) หรือ ทรัพยากร (Resources) มากน้อยต่างกัน ถ้างานใดใช้ปัจจัยนำเข้าน้อยที่สุด จะถือว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับวิธีในการทดสอบการบริหารที่ดีก็คือการดูความสามารถในการจัดองค์การ (Organize) และการใช้ทรัพยากรที่หาได้ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และรักษาระดับการปฏิบัติที่มีประสิทธิผลไว้ให้ได้สิ่งสำคัญในที่นี้คือ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ซึ่งในปัจจุบันมักเป็นที่ยอมรับกัน

อย่างกว้างขวางว่าแนวความคิดเรื่องประสิทธิผล คือ ตัวการที่จะเป็นเครื่องมือตัดสินในขั้นสุดท้ายว่า การบริหารและองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่ เพียงใด อย่างไรก็ตาม คำว่าประสิทธิผลยังมีความแตกต่างกันอยู่ในความเข้าใจของนักวิชาการต่างสาขากัน สำหรับนักเศรษฐศาสตร์หรือนักวิเคราะห์ทางการเงิน ประสิทธิภาพขององค์การ (Organization Effectiveness) มีความหมายอย่างเดียวกันกับ ผลกำไร (Profit) หรือผลประโยชน์จากการลงทุน (Return on Investment) สำหรับ ผู้จัดการฝ่ายผลิต ประสิทธิภาพมักหมายถึงความถึงคุณภาพหรือปริมาณของผลผลิตที่เป็นสินค้าหรือบริการ สำหรับ นักวิทยาศาสตร์การวิจัยประสิทธิผลอาจดูตีความในรูปของจำนวนสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ หรือ ผลผลิตใหม่ๆ ขององค์การ และสำหรับนักสังคมศาสตร์ ประสิทธิภาพมักหมายถึงความถึงคุณภาพของชีวิตการทำงาน ธรณี มหานนท์ (2529) ยังมีความเห็นอีกว่าประสิทธิผลขององค์กรจะมีขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าองค์กรสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่อยู่เบื้องหลังควบคู่กับประสิทธิผลคือความมีประสิทธิภาพซึ่งหมายถึงการมีสมรรถนะสูงสามารถมีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลได้สูงโดยได้ผลผลิตที่มีมูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป

Armstrong and Others (1989) ให้ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษาว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

Hoy and Misgel (1991) กล่าวถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาว่า หมายถึง การที่สามารถผลิตบัณฑิตให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีเจตคติทางบวก ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ตลอดจนการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมทั้งระบบได้ประสิทธิผลองค์การการศึกษา

ฮอยและเฟอร์กูสัน Hoy and Ferguson (1985) กล่าวถึงประสิทธิผลองค์การการศึกษาว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ด้านความใฝ่รู้ การรักการอ่านแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน
2. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
3. ด้านความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู
4. ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ด้านความสามารถในการปรับตัวต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและ

ภายนอก

ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายในการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวัดและประเมินผลได้ผ่านโครงสร้างการบริหารการจัดการศึกษา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2542) ได้กล่าวถึงการสร้างระบบบริหารที่มี ประสิทธิภาพทั่วทั้ง องค์การต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ คือ

1. การจัดองค์กรที่มีความยืดหยุ่นสูง ไม่ผูกยึดเป็นกรอบที่ตายตัวว่าองค์กรจะต้อง เป็นแบบหนึ่งแบบใด
2. ในเบื้องต้นมีโครงสร้างตำแหน่งรับงานครบถ้วนสมบูรณ์และพร้อมที่จะขยายรับ การเติบโตได้ตลอดเวลา
3. มีโครงสร้างเงินเดือน ที่สอดคล้องกับโครงสร้างตำแหน่ง
4. มีระบบการประเมินผลงานโดยยึดเอาเป้าหมายเป็นเกณฑ์วัดความสำเร็จของการ ทำงาน
5. มีการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. เสริมสร้างบรรยากาศการทำงานบนความหลากหลายของวัฒนธรรม
7. ผู้บริหารมีเหตุผลและคุณธรรม โดยเฉพาะการประเมินผลงานนั้นต้องมีความ เป็น ธรรมไม่มีอคติ

สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน (2546) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและรู้จักทั่วโลก ได้แก่ หลักการของการบริหารแบบเดมมิ่ง (principle of Deming management) ดังนี้

1. การปรับปรุงคุณภาพเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐศาสตร์ทั้งหมด
2. ลูกค้าต้องมาก่อนเสมอ
3. อย่าตำหนิบุคคลแต่แก้ไขระบบ
4. วางแผน ลองทำ ตรวจสอบ ทำจริง
5. ฝ่ายบริหารระดับสูง ต้องเปลี่ยนแนวคิดสู่ปรัชญาใหม่
6. ฝ่ายบริหารระดับกลาง ต้องมีการฝึกอบรมปรัชญาใหม่
7. ฝ่ายบริหารระดับล่าง หรือไม่ใช่ฝ่ายบริหารจัดสร้างทีมวินัยภายใน

อลิศรา ชูชาติและคณะ (2538) ได้กล่าวถึงการทำงานให้มีประสิทธิภาพนั้นไม่สามารถเกิดจากการท างานของบุคคลเดี่ยวแต่ต้อง ร่วมมือกันระหว่างบุคคลโดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำงาน ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะและภาวะความเป็นผู้นำที่เหมาะสม
2. ดำรงสถานะของการเป็นสมาชิกกลุ่ม
3. ข้อผูกพันที่มีต่อทีม
4. มีบรรยากาศที่สร้างสรรค์
5. มีความมุ่งมั่นที่จะให้ การดำเนินงานประสบความสำเร็จ
6. มีบทบาทของความร่วมมือที่ชัดเจน
7. มีวิธีการท างานที่มีประสิทธิภาพ

สุรัฐ ศิลปะอนันต์ (2545) ได้อธิบายถึงการดำเนินงานปฏิรูปสถานศึกษา ตามกระบวนการปรับปรุงที่มีประสิทธิภาพในระดับสถานศึกษาให้สำเร็จตามขั้นตอนต่อไปนี้

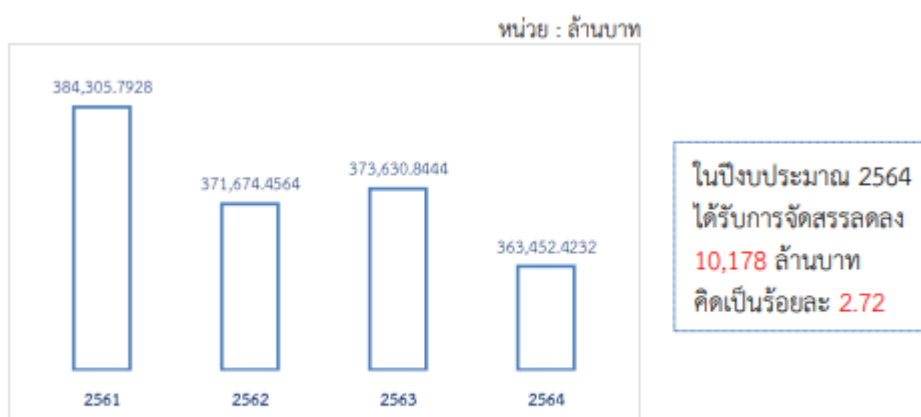
1. ปฐมนิเทศครูอาจารย์
2. ตั้งทีมปรับปรุงสถานศึกษา
3. กำหนดภารกิจของสถานศึกษา การวิเคราะห์
4. ทำการประเมินความต้องการ การวางแผนและการปฏิบัติตามแผน
5. ตั้งความมุ่งหมายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ปรับปรุงสถานศึกษา
6. พิจารณารับรองแผนปรับปรุงสถานศึกษา
7. เผยแพร่แผนการปรับปรุงสถานศึกษา
8. ปฏิบัติตามแผนปรับปรุงสถานศึกษา

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2549) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การนั้นขึ้นอยู่กับผู้นำจะพิจารณาว่าอะไรคือจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่จะต้องปฏิบัติ ซึ่งควรพิจารณาและคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปัจจัยด้านผลผลิตหรือผลงาน ปัจจัยแทรกแซงที่เกิดขึ้นในองค์การ จุดมุ่งหมายระยะสั้นและจุดมุ่งหมายระยะยาว ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของผู้บริหารเอาผลสำเร็จจากการที่ตนและหน่วยงานได้มีผลงาน และความก้าวหน้าทางวิชาการรวมทั้งผลผลิตของหน่วยงานต้องมีคุณภาพมาตรฐาน

สรุปได้ว่าการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยหลักในการบริหารการสร้าง ระบบการบริหารที่ผ่านการวางแผน การวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอน นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด

2.4 งบประมาณโดยสังเขป – งบด้านการศึกษา

2.5.1 ภาพรวมงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

หมายเหตุ : จำนวนจากงบประมาณของหน่วยงานและทุนหมุนเวียนภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ

รูปที่ 2.1 แสดงภาพรวมงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

2.5.2 สรุปภาพรวมงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ

หน่วย : ล้านบาท

กระทรวงศึกษาธิการ	2563	2564	เพิ่ม/ลด	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	373,630.8444	363,452.4232	-10,178.4212	-2.72
ส่วนราชการ	366,713.0294	357,407.5410	-9,305.4884	-2.54
1. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	50,699.7842	50,559.5838	-140.2004	-0.28
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	287,604.4204	279,475.1061	-8,129.3143	-2.83
3. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	25,944.0081	24,908.6219	-1,035.3862	-3.99
4. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	210.4649	191.1369	-19.3280	-9.18
5. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,595.7053	1,641.8729	46.1676	2.89
6. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	129.8914	125.6813	-4.2101	-3.24
7. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	205.2783	207.3119	2.0336	0.99
8. โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์	323.4768	298.2262	-25.2506	-7.81
องค์การมหาชน	1,031.6856	953.4176	-78.2680	-7.59
1. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ	692.9346	668.4346	-24.5000	-3.54
2. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	338.7510	284.9830	-53.7680	-15.87
กองทุน/เงินหมุนเวียน	5886.1294	5091.4646	-794.6648	-13.50
1. กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา	-	-	-	0.00
2. กองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบ	-	-	-	0.00
3. กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	-	-	-	0.00
4. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ	90.0000	90.0000	0.0000	0.00
5. เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	-	-	-	0.00
6. เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู	-	-	-	0.00
7. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์	-	-	-	0.00
8. สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา	5,796.1294	5,001.4646	-794.6648	-13.71

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

รูปที่ 2.2 สรุปภาพรวมงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ
ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณด้านการศึกษากับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

รัฐบาลเป็นองค์กรทางการเมืองมีหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติและประโยชน์สุขของประชาชนโดยส่วนรวม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม และความมั่นคง ดังนั้น รัฐบาลจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ดังที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับแรก (พ.ศ. 2504 - 2509) จนถึงปัจจุบันแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยหน้าที่หลัก ๆ ที่สำคัญของรัฐบาล มี 3 ประการ คือ

1) หน้าที่ในการจัดสรรการใช้ทรัพยากรของสังคม (Allocation Function) ทั้งนี้เป็นเพราะทรัพยากรของประเทศมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น รัฐบาลจะต้องจัดสรรการใช้ทรัพยากรให้ตอบสนองความต้องการของสังคมส่วนรวมได้ เช่น รัฐบาลต้องจัดหาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของสังคม

2) หน้าที่ในการกระจายรายได้และความมั่งคั่งของสังคม (Distribution Function) เพื่อให้สังคมส่วนรวมมีฐานะและความเป็นอยู่อย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงสวัสดิการส่วนรวมที่ประชาชนพึงได้รับ เช่น การเร่งพัฒนาชนบทที่ห่างไกลให้มีความเจริญโดยการจัดให้มีถนน ไฟฟ้า น้ำประปา และบริการด้านการรักษาพยาบาล เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนในภาคต่างๆ ของประเทศให้ดีขึ้น

3) หน้าที่ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (Stabilization Function) เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากวัฏจักรทางเศรษฐกิจซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การป้องกันไม่ให้เกิดการว่างงานสูงเกินไป การรักษาระดับราคาสินค้าทั่วไปเพื่อป้องกันปัญหาเงินเฟ้อ การไม่ให้มีการขาดดุลการค้ามากเกินไป และการกำหนดเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับที่เหมาะสม ในการทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลจำเป็นต้องอาศัยมาตรการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการระบบเศรษฐกิจของประเทศ หนึ่งในมาตรการที่สำคัญของรัฐบาลคือ งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล เพราะการใช้จ่ายของรัฐบาลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศพิจารณาได้จากสมการ $GDP = C + I + G + (X - M)$ ซึ่งการใช้จ่ายของรัฐบาล G (Government Expenditure) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของอุปสงค์มวลรวม (Aggregate Demand) และการใช้จ่ายของรัฐบาลยังมีค่าของตัวทวี (Multiplier) ที่จะส่งผลให้ GDP เพิ่มขึ้นมากกว่าการใช้จ่ายของรัฐบาลอีกด้วย (Mingmaninakin, 2012)

เมื่อศึกษาผลงานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่า การใช้จ่ายของรัฐบาลส่งผลในทางบวกกับ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ Vasudeva (1993) ได้ทำการทดสอบการใช้จ่ายของ รัฐบาลและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเม็กซิโกตามแนวคิด Wagner's Law โดยใช้ข้อมูล ตั้งแต่ปีค.ศ. 1950-1980 ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนการใช้จ่ายของ รัฐบาลส่งผลต่อการเติบโตทาง เศรษฐกิจของประเทศ Sinha (1998) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้จ่ายของรัฐบาลและการเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย โดยใช้ข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 - 1992 ผลการศึกษาพบว่า การใช้จ่ายของรัฐบาลและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์กันในระยะยาวกับการ เติบโตของเศรษฐกิจของประเทศและการใช้จ่ายของรัฐยังเป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ มวลรวมภายในประเทศ Anaman (2004) ได้ทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศบรูไนระหว่างปี ค.ศ. 1997-1998 ผลการศึกษาพบว่าเมื่อขนาดของการใช้จ่ายมากขึ้น เท่าใดก็จะส่งผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นเท่านั้น Loizides and Vamvoukas (2005) ได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายจ่ายของรัฐบาลกับอัตราการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว คือ สหราชอาณาจักร และประเทศที่กำลังพัฒนา คือ กรีซ และไอร์แลนด์ ระหว่างปีค.ศ. 1950 - 1990 ผลการทดสอบพบว่า ในระยะสั้นการใช้จ่าย ของรัฐบาลมีความสัมพันธ์ในทางบวกทั้งสามประเทศแต่ในระยะยาวการใช้จ่ายของรัฐบาลมี ความสัมพันธ์ในทางบวกกับสหราชอาณาจักรกับไอร์แลนด์เท่านั้น ส่วนผลงานวิจัยภายในประเทศ ได้แก่ Sommit (2007) ได้ศึกษาการใช้จ่ายของรัฐบาลต่อตัวแปร ทางเศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ภาษี อัตราดอกเบี้ย การบริโภคของ ภาคเอกชน และการลงทุนของภาคเอกชน ผลการศึกษาพบว่า การใช้จ่ายของรัฐบาลมีผลก ระทบใน ระยะยาวต่อการเปลี่ยนแปลง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ส่วนผลของการใช้จ่ายของรัฐบาลใน ระยะสั้นจะกระทบกับการลงทุนภาคเอกชน Chaithat et al. (2016) ได้ศึกษางบประมาณรายจ่าย การศึกษาที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ภาคเหนือ โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ พ.ศ. 2525-2557 ผล การศึกษาพบว่า งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาที่มีความสัมพันธ์เชิงดูลยภาพในระยะยาว และมี กลไก การปรับตัวในระยะสั้นกับผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ และ เมื่อทดสอบความเป็นเหตุเป็นผล พบว่า งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ และ ผลิตภัณฑ์ภาคเหนือก็เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา

จากความสำคัญของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ อัน เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่รัฐบาลต้องจัดทำงบประมาณรายจ่ายเป็นจำนวนมากในแต่ละปีก็

เพื่อที่จะสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจผลที่เกิดจากงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยทำการศึกษางบประมาณรายจ่าย ดังนี้

1) งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับ การเชื้อเพลิงและพลังงาน การเกษตร การเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณีการอุตสาหกรรมและการโยธา การคมนาคมขนส่ง และสื่อสาร และการบริการเศรษฐกิจอื่น

2) งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาเป็นรายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทุกระดับเพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาระดับการศึกษาให้แก่ประชาชนให้เป็นแรงงานหลักในการพัฒนาประเทศ

3) งบประมาณรายจ่ายด้านสาธารณสุขเป็นรายจ่ายเกี่ยวกับงานโรงพยาบาลทั่วไป งานบริการสาธารณสุข งานวิจัยสาธารณสุขงานอุปกรณ์การแพทย์ ซึ่งถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในแง่การทำให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี และมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้นทำให้มีรายได้มากขึ้น

4) งบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้ คือ เงินตอบแทนที่รัฐบาลมอบให้กับผู้ที่มีเงินแล้วไม่ใช่แต่นำมาให้รัฐบาลกู้ ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนจากรัฐบาลในรูปดอกเบี้ยที่เรียกว่าการให้โดยตรง (Direct Transfer) ซึ่งผู้ได้รับเงินคือ ผู้ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงและในความเป็นจริงงบประมาณรายจ่ายนี้จะเป็นค่าดอกเบี้ยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประโยชน์ก็จะตกแก่ผู้รับประโยชน์โดยตรง

2.6 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (Bloom's Taxonomy)

Bloom (อ้างถึงใน ดร. จิรายุทธิ์ อ่อนศรี, 2018) เชื่อว่าการที่การเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จ และได้ประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน และได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัย ทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์นั้นจะสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ใน 3 ด้าน คือ 1.ด้านสติปัญญา 2.ด้านร่างกาย และ 3.ด้านจิตใจ โดยในด้านสติปัญญา พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมของสมองในการคิดเรื่องราวต่างๆ โดยมี 6 ระดับ ได้แก่

1.1 การจำ (Remembering): เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการนำเอาความรู้จากความจำระยะยาวออกมาเพื่อเรียนรู้ และให้พัฒนาต่อไปได้

1.2 ความเข้าใจ (Understanding): เป็นการสร้างความรู้ที่มีความหมาย ผ่านการอธิบาย พูดเขียน แยกแยะ เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ หรืออธิบาย ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่กำลังเรียนรู้

- 1.3 การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Applying): เป็นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ หรือทำให้เกิดประโยชน์
- 1.4 การวิเคราะห์ (Analyzing): เป็นการนำส่วนต่างๆ ของการเรียนรู้ มาประกอบเป็นโครงสร้างใหม่ พิจารณามีส่วนใดสัมพันธ์กับส่วนอื่น และสามารถแยกแยะวัตถุประสงค์ที่ต่างกันได้อย่างเป็นระบบ
- 1.5 การประเมินผล (Evaluating): ตัดสิน เลือก ตรวจสอบ สิ่งที่ได้จากการเรียน และตัดสินได้ว่าอะไรถูกหรือผิดบนพื้นฐานที่ตรวจสอบได้ และมีเหตุผลและเกณฑ์ที่ชัดเจน
- 1.6 การสร้างสรรค์ (Creating): เป็นระดับสูงสุดของการเรียนรู้ เพื่อให้ได้องค์ประกอบของสิ่งที่เรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการสังเคราะห์ และเชื่อมโยง สร้างหรือผลิตรูปแบบใหม่ของสิ่งที่เรียนรู้ที่ผ่านมาอย่างเหมาะสม

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(ชูเพชร, 2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนที่ถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เลือกโรงเรียนแบบเจาะจงโดยเลือกโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สาม (พ.ศ.2554-2558) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาได้โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา 1 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี 1 โรงเรียน เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จังหวัดละ 8 คน และนำข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์มาเสนอในการสนทนากลุ่ม จังหวัดละ 5 คน เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยและการทำงานของปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้พื้นฐานตัวที่ 1 - 5 ตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สาม (พ.ศ. 2554 - 2558) คือ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นทำเป็น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีนโยบายพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนสื่อที่ทันสมัย ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหาร ครู และนักเรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยกว้างไกล มีประสบการณ์ มุ่งมั่น ยึดหลักการบริหารแบบกัลยาณมิตร บริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และชุมชนสัมพันธ์ ทำให้ประสบความสำเร็จ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ครูมีประสบการณ์การสอน สอนตรงวิชาเอก จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อที่ทันสมัยประกอบการสอน สร้างนิสัยให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ เรียนรู้

อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบการคิดของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมถึงครูมีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม จริยธรรมปัจจัยด้านบรรยากาศของโรงเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในโรงเรียน วิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนมีชีวิตชีวา เรียนสนุก เอื้อต่อการทำให้นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ กล้าคิด กล้าแสดงออก ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม การเอาใจใส่ดูแลของผู้ปกครอง การร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ส่งผลให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ

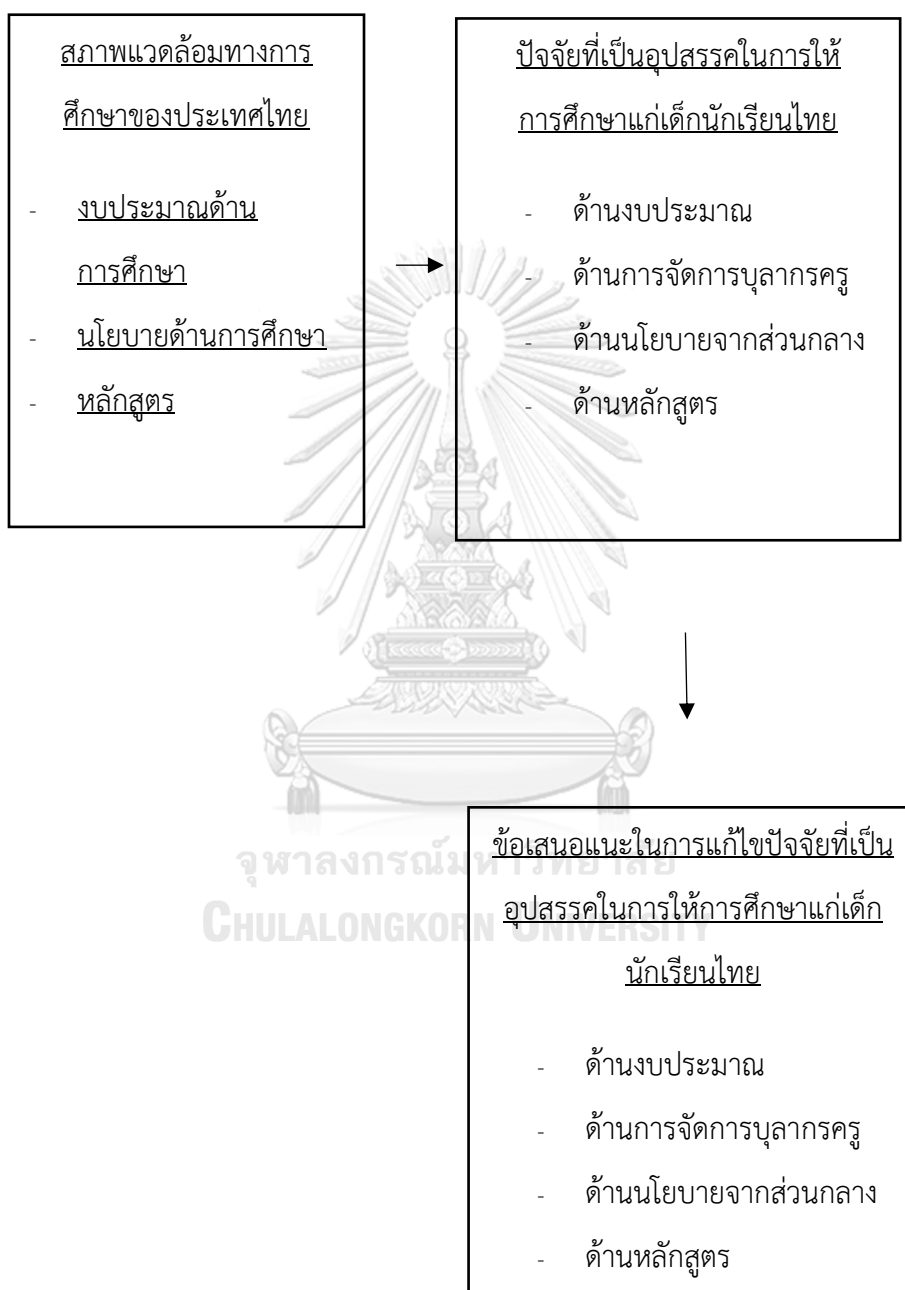
พงศ์เทพ กันยะมี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 23 คน ครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 23 คนและครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 138 คน รวม 184 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ปัจจัยด้านครูแนะแนว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ปัจจัยด้านการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทั้งหมด 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา ปัจจัยด้านครูแนะแนว ปัจจัยด้านการประสานงาน และปัจจัยด้านการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดคือ ปัจจัยด้านครูที่ปรึกษา รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยด้านการฝึกอบรม ส่วนตัวแปรต้นกับตัวแปรตามพบว่า มีความสัมพันธ์กันทุกปัจจัยและส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กาญจนา อุปการ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการศึกษาและความสำเร็จของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู นักเรียนนักศึกษาและประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอีสาน

ตอนล่าง 2 จำนวน 373 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ผลและผลวิจัยพบว่า 1) ลักษณะคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากยกเว้นด้านการกระตุ้นผู้เรียน การจัดการความสะอาด และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ส่วนความสำเร็จของนักเรียนมีลักษณะอยู่ในระดับน้อยยกเว้นความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ 2) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพทางสังคมและความเครียดที่ได้รับในช่วงเวลานี้มีความสัมพันธ์และแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยความสำเร็จของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) องค์ประกอบคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทั้งไปในทิศทางเดียวกันและตรงข้ามกันกับความสำเร็จของผู้เรียนระดับน้อยมากอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) แนวทางพัฒนาประกอบด้วย พัฒนาการกระตุ้นผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาการจัดการความสะอาด พัฒนาการดูแลสุขภาพ พัฒนาการสนับสนุนของผู้ปกครอง และพัฒนาสังคมแห่งปัญญา

สุวิชา สังข์ทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร เขตสุขภาพที่ 7 กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรจำนวน 125 คน เลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิจากประชากร 590 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกในการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานโดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยการบริหาร ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ และการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรในเขตสุขภาพที่ 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ พลังภาคประชาสังคมและปัจจัยด้านการบริหาร ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นต่อการมีส่วนร่วมส่งผลต่อและสามารถร่วมทำนายนโยบายพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรในเขตสุขภาพที่ 7 ได้ร้อยละ 68.8 (0.688, p-value<0.001) โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรมากขึ้น

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

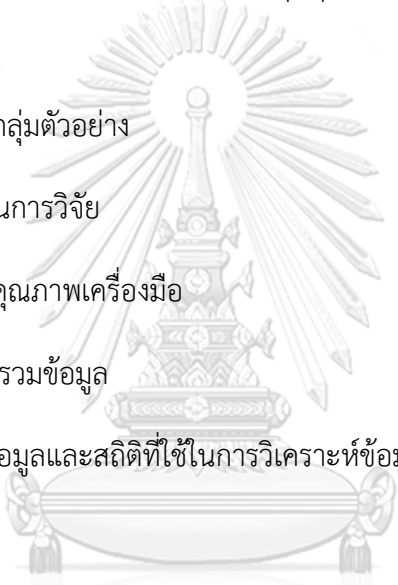
บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาต่อความสำเร็จของนักเรียนไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาของแก่นักเรียนไทย 2. เพื่อให้ทราบแนวทางในการแก้ไขปัญหาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาแก่นักเรียนไทย และ 3. เพื่อหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อปรับปรุงและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาต่อความสำเร็จของนักเรียนไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูระดับมัธยมศึกษา 3 ท่าน โดยเลือกเฉพาะกลุ่มที่มีการดำเนินงานในปัจจุบัน ในโรงเรียนกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด บุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ 1 ท่าน และบุคลากรขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) 1 ท่าน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและวิธีการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview)

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์การสร้างเครื่องมือ
2. วิเคราะห์ตัวแปรและกำหนดดัชนีชี้วัดตัวแปรที่ศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามตามดัชนีชี้วัดให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาโดยการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย นิยามศัพท์ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้และรูปแบบของ แบบสัมภาษณ์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานในโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์ภูมิภาคของ The Southeast Asian Ministers of Education Organization

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และนำมาวิเคราะห์ต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณและคุณภาพมาอภิปรายร่วมกัน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย” ผู้วิจัยจะนำเสนอความคิดเห็นของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาไทยถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย โดยประสิทธิภาพในที่นี้หมายถึงความสำเร็จของการให้การศึกษา ซึ่งก็คือเด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เทียบกับงบประมาณหรือทรัพยากรที่ใส่ลงไปในระบบการศึกษา โดยการมีประสิทธิภาพที่ดี หมายถึงการที่การศึกษาสามารถยกระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้สูง โดยทำศึกษาโดยสัมภาษณ์เชิงลึกกับคุณครูจากสามโรงเรียน ที่มีความแตกต่างกันเพื่อให้เห็นที่ครอบคลุมจากทั้งโรงเรียนรัฐบาล เอกชน โรงเรียนในจังหวัดกรุงเทพฯ และโรงเรียนต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์ข้าราชการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินนโยบายจากส่วนกลาง และสุดท้ายบุคลากรขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) เพื่อให้ทราบถึงข้อจำกัด ข้อเปรียบเทียบและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาไทย ให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทั้งนี้เพื่อหาข้อสรุปและปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย และเพื่อหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยในอนาคตต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน รายละเอียด ดังนี้

1. ข้าราชการครูจากโรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ข้าราชการครูจากโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. ครูจากโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
4. ข้าราชการของกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบงานเกี่ยวข้องกับงบประมาณ
5. บุคลากรขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้สามารถแบ่งผลการแบ่งผลการวิจัย ออกเป็น 4 ส่วน ทั้งด้านปัจจัยที่เป็นปัญหา และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ด้านงบประมาณ
- ส่วนที่ 2 ด้านการบริหารจัดการบุคลากรครู
- ส่วนที่ 3 ด้านนโยบายจากส่วนกลาง
- ส่วนที่ 4 ด้านหลักสูตร

4.1 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย

4.1.1 ด้านงบประมาณ

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่าอัตราส่วนงบประมาณด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมา จึงสอบถามความเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าอัตราส่วนงบประมาณที่ลดลงนี้ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือเป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยหรือไม่ จากการสัมภาษณ์พบว่า มีหลายปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย มีดังนี้

ปัญหาประสิทธิภาพการนำงบประมาณไปใช้

“บางครั้งบางโครงการยังไม่เหมาะสมจะดำเนินการ แต่ต้องใช้งบประมาณให้หมด ไม่เช่นนั้นจะถือว่าทำงาน หรือใช้งบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

ปัญหาความเพียงพอของงบประมาณ:

“เงินสนับสนุนการศึกษาไม่เพียงพอให้เกิดการพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ค่าเช่าค่าย ค่ายลูกเสือ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงน้อยมาเป็นสิบปีแล้ว เมื่อเทียบกับภาวะเงินเฟ้อ ถือว่าเงินจำนวนนี้ลดลงไปมาก จากเมื่อก่อนสามารถนำนักเรียนไปเข้าค่ายต่างจังหวัดหรือต่างสถานที่ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียนได้ แต่ปัจจุบันงบประมาณจำนวนนี้ไม่พอ จึงเหลือแค่จัดได้แค่วันโรงเรียน และลดจำนวนวันจัดกิจกรรมลง”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“คุณครูต้องจัดสรร จัดการงบประมาณเพื่อมาทดแทนในส่วนที่ขาดไป เช่น ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณสำหรับหนังสือเรียนครบทุกวิชา วิชาที่ไม่มีหนังสือเรียน ทางโรงเรียนหรือคุณครูต้องไปจัดทำขึ้นมากันเอง”

“โรงเรียนในกรุงเทพฯ ยังสามารถได้เงินจากการใช้สถานที่เป็นที่จัดสอบของทางราชการ หรือเงินสนับสนุนอื่นๆบ้าง แต่โรงเรียนในต่างจังหวัดไม่มีรายได้ส่วนนี้มาช่วยงบประมาณโรงเรียน”

“ปัญหาการขาดครูในต่างจังหวัดเนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอในการจ้างครูเพิ่ม หรือให้เงินเดือนในปริมาณที่จะสามารถดึงดูดผู้มีความสามารถมาทำงานได้”

(คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

นอกจากนั้นคุณครูจากโรงเรียนรัฐบาลยังพูดถึงการมีนโยบายให้ประหยัดงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่สร้างสรรค์นัก เนื่องจากไม่สามารถทำตามโครงการที่ตั้งใจไว้ได้อย่างเต็มที่

ในขณะที่โรงเรียนเอกชนมีความเห็นที่ต่างออกไปในเรื่องของงบประมาณ

“ในส่วนของโรงเรียนเอกชน ไม่มีปัญหาเรื่องงบประมาณ เนื่องจากสามารถเก็บค่าเทอมเต็มได้จากผู้ปกครอง และได้เงินสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ด้วย”

“มองว่าในมุมของโรงเรียนรัฐบาล งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับนโยบายที่ได้รับ”

(คุณครูท่านที่ 3) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4.1.2 ด้านการจัดการบุคลากรครู

ปัญหาที่เกิดจากการจัดการบุคลากรครู ประกอบไปด้วย 4 หัวข้อ ดังนี้

1. ความเพียงพอของจำนวนบุคลากร ที่เหมาะสมทั้งด้านจำนวน และความรู้ความสามารถกับวิชาที่จะสอน

“จำนวนครูไม่เพียงพอ ให้เกิดการสอนที่มีประสิทธิภาพ และไม่เหมาะสมต่อจำนวนนักเรียน”

“การจ้างบุคลากรครูเพิ่มเติม ไม่สามารถเลือกจากความต้องการของโรงเรียนในขณะนั้นได้ 100% เนื่องจากเป็นการบรรจุครูจากส่วนกลาง หรือเป็นการจ้างงานจากเขตพื้นที่การศึกษามาให้”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“บางกลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวนครูไม่เพียงพอ แต่บางกลุ่มจำนวนครูเกิน ทำให้โดยรวมทั้งโรงเรียนโควตาครูที่ได้มีครบตามจำนวน และไม่สามารถจัดหาครูมาเพิ่มได้ในส่วนกลุ่มสาระที่ขาดไป”

“จำนวนวิชามีน้อยลง และเนื้อหาของบางวิชาต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เข้มข้นน้อยลง เนื่องจากบุคลากรครูมีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ตามที่ตั้งใจไว้ เนื่องจากจำนวนคาบที่ครูสามารถสอนได้ น้อยกว่าปริมาณคาบเรียนที่เด็กควรจะได้รับ”

(คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

2. ระดับความรู้ความสามารถของครู ทั้งด้านวิชาการ และการเข้าใจดูแลเด็กนักเรียน โดยเฉพาะเด็กที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หรือโรคการเรียนรู้บกพร่อง (learning disorder) ที่จะสามารถส่งเสริมให้เด็กนักเรียนของตนเองมีความสามารถในการแข่งขันได้

“คุณภาพหรือความสามารถของครูไทยบางส่วนยังไม่ดีพอที่จะทำให้มีการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ยังไม่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่จะสอนอย่างเพียงพอที่จะทำให้เด็กนักเรียนมีความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้”

(คุณครูท่านที่ 3) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

3. ปริมาณภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูรัฐบาลมีมากเกินไป ทำให้เบียดเบียนเวลาในการใช้สอนเด็กนักเรียน

“ครูมีภาระหน้าที่ ที่นอกเหนือจากการสอนนักเรียนมากเกินไป ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการจัดการของโรงเรียน เช่น การมอบหมายให้คุณครูดูแลงานธุรการ หรือ สหกรณ์ หรือทำโครงการต่างๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เป็นต้น”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“เนื่องจากภาระหน้าที่ทั้งการสอน และหน้าที่อื่นในโรงเรียนมีมาก ทำให้คุณครู โดยเฉพาะครูที่ปรึกษา หรือครูประจำชั้น ไม่สามารถดูแลเด็กนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ทุกมิติ เช่น บางคนมีปัญหาจากทางครอบครัว แต่ครูก็ไม่สามารถเข้าไปดูแลใกล้ชิดทุกคนได้ เนื่องจากภาระหน้าที่มีมาก”

(คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“ครูมีภาระหน้าที่ ที่นอกเหนือจากการสอนนักเรียนมากเกินไป ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการจัดการของโรงเรียน เช่น การมอบหมายให้คุณครูดูแลงานธุรการ หรือ

สภกรณ์ หรือทำโครงการต่างๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งครูโรงเรียนเอกชนทำหน้าที่เพียงแค่สอนอย่างเดียว งานอื่นโรงเรียนจ้างคนมาทำ”

(คุณครูท่านที่ 3) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4. ปัญหาตัวชี้วัดความสำเร็จของครู ที่เชื่อมโยงกับตัวเด็กน้อยเกินไป แต่ไปเชื่อมโยงกับความสำเร็จของโครงการอื่นๆมากเกินไป

“ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ของครูไปขึ้นอยู่กับความสำเร็จของโครงการตามคำสั่งของผู้บริหารโรงเรียน หรือกระทรวง แต่ไม่ได้สัมพันธ์กับตัวเด็กนักเรียน”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4.1.3 ด้านนโยบายจากส่วนกลาง

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยที่เกิดจากการขาดการสนับสนุน หรือได้รับทิศทางในการพัฒนาการศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับสถานะปัจจุบัน

“ไม่มีนโยบายหรือโครงการพัฒนาระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากพอเปลี่ยนรัฐมนตรีใหม่ ก็จะมีงานหรือโครงการใหม่ ในขณะที่งานหรือโครงการเก่าก็ยังคงค้าง ทำให้ปริมาณงาน (Workload) ของครูถูกใช้ไปกับการทำโครงการ (ที่ไม่ได้พัฒนาการเรียนการสอน) เช่น โรงเรียนสีขาว (รณรงค์เรื่องการลดยาเสพติด) เพื่อตอบสนองกระทรวง มากกว่าการมาดูแลสนใจเด็กนักเรียน”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“ความเหลื่อมล้ำ อันเกิดจากโครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ทำให้โรงเรียนต้องทุ่มทรัพยากรไปให้เด็กกลุ่มที่มีความสามารถ และลดความสนใจเด็กที่เรียนต่อยกกว่าลง เสมือนเป็นการเพิ่มความเหลื่อมล้ำมากขึ้นไปอีก เช่น เด็กโครงการเพชรยอดมงกุฏ ซึ่งเด็กส่วนใหญ่ที่มีผลการเรียนดีอยู่แล้ว จะมาจากครอบครัวที่พร้อมมากกว่า พอโรงเรียนส่งเสริมมากขึ้นไปอีก ยิ่งเป็นการเพิ่มความเหลื่อมล้ำระหว่างเด็กที่เรียนดี และเรียนไม่ดี”

“ปัญหา Goal Displacement เช่น นโยบายให้เด็กทุกคนสามารถขึ้นระดับชั้นต่อไปได้ ไม่ให้มีซ้ำชั้น ทำให้คุณครูต้องปล่อยเด็กที่มองแล้วว่าความสามารถยังไม่เพียงพอต่อการสำเร็จการศึกษาในชั้นนั้น ขึ้นระดับชั้นต่อไป”

(คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“รัฐบาลไม่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสภาพการณ์ เช่น ไม่สนับสนุนให้มีการเรียนแบบ Hybrid ในช่วงที่เกิดการระบาดของโรคโควิด-19”

“งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา ไม่ได้ลงทุนกับตัวเด็กนักเรียน เท่าที่ควร แต่ไปจัดสรรให้ส่วนอื่น เช่น งบประมาณสร้างโรงเรียน”

“ควรมีแนวทางในการพัฒนาเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น แนวทางในการพัฒนาเยาวชนหลังเยี่ยมบ้านของครูที่ปรึกษา ไม่เช่นนั้น จะเป็นการไปเยี่ยมบ้านโดยที่ไม่ได้มีการแก้ไขปัญหาใดๆเพิ่มเติม”

“รัฐบาลไม่ได้เตรียมการพัฒนาเยาวชนในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ไม่มีพิพิธภัณฑ์ หรือสวนสาธารณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชนอย่างเพียงพอ”

(คุณครูท่านที่ 3) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

จะเห็นได้ว่านอกจากนโยบายเรื่องหลักสูตร และการจัดสรรงบประมาณแล้ว การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมทางสังคมก็มีผลต่อการเรียนรู้ของเยาวชนด้วยเช่นกัน

4.1.4 ด้านหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาไทย ยังไม่สามารถสอนให้ผู้เรียนเกิดการประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นทักษะที่พึงมีในปัจจุบัน เนื่องจากโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

“หลักสูตรสอนให้ท่อง จำ นำไปใช้ แต่ไม่ได้สอนให้เกิดการประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นทักษะที่พึงมี”

(คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“เด็กสามารถท่องจำ เข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ตอบข้อสอบได้ แต่ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ในขั้นต่อไปได้ อ้างอิงตามทฤษฎีของ Bloom's taxonomy”

(คุณครูท่านที่ 3) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย

4.2.1 ด้านงบประมาณ

รัฐบาลควรแก้ปัญหาในเรื่องความเพียงพอ ความเหมาะสมและสอดคล้องของนโยบายกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมา รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอันดับแรกๆ ในการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากเป็นการพัฒนาคน พัฒนาประเทศในระยะยาว

“รัฐบาลหรือทางกระทรวงศึกษาฯ ควรจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบาย เพื่อให้การศึกษาของเด็กมีคุณภาพ และทั่วถึง ไม่ใช่เพียงทั่วถึง แต่ไม่มีคุณภาพ”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“งบประมาณควรจะมากขึ้นเพื่อให้จัดการได้ง่ายขึ้น เช่น มีหนังสือเรียนเพียงพอ สำหรับทุกวิชา หรือสามารถจ้างบุคลากรครูที่มีคุณภาพได้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน และเด็กนักเรียน”

(คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4.2.2 ด้านการจัดการบุคลากรครู

รัฐบาลควรมีการบริหารจัดการกำลังพลครูให้เหมาะสมกับจำนวนเด็กนักเรียนทั้งด้านปริมาณและความเชี่ยวชาญให้ตรงกับวิชาที่จะสอน มีความสามารถมากพอในการสอนเด็กนักเรียนทุกสถานะให้สามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

อีกทั้งควรมีการปรับปรุงบัญชีรายชื่อของครูให้เป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์แก่การจัดการกำลังคนในแต่ละโรงเรียนให้เหมาะสมอีกด้วย และควรมีการออกแบบระบบประเมินครูใหม่ ให้สอดคล้องกับตัวเด็กนักเรียนมากขึ้นด้วย เพราะความสำเร็จของครู คือการสร้างนักเรียน หรือเยาวชนของสังคมที่มีคุณภาพ

“ควรมีการพัฒนาครู เพื่อให้สามารถพัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสม เช่น ให้ครูมีความสามารถในการดูแลเด็กพิเศษ เช่น เด็กที่บกพร่องในการเรียนรู้ หรือเรียนรู้ได้ช้า เพื่อให้สามารถประเมิน วางแผน หรือส่งเสริมการพัฒนาของเด็กได้อย่างทันที่”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“ควรมีการบริหารจำนวนบุคลากร ให้เหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียน ปริมาณเด็กนักเรียน เช่น ปริมาณครูในแต่ละกลุ่มสาระ ควรมีให้เหมาะสม”
 ควรยกเลิก หรือลดปริมาณงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถสนใจไป
 ที่การพัฒนาการเรียนการสอน และตัวเด็กได้อย่างทั่วถึง ครอบคลุม และมีคุณภาพ”
 (คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“ควรมีการปรับปรุงวิธีประเมินครูให้สอดคล้องกับความสำเร็จของผู้เรียนมากขึ้น
 เช่น อัตราการสอบเข้าเรียนต่อ เป็นต้น”
 (คุณครูท่านที่ 3) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4.2.3 ด้านนโยบายจากส่วนกลาง

รัฐบาลควรวางแผนนโยบายอย่างรอบคอบทั้งทางด้านการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน และ
 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชน

“ควรมีนโยบายการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกันระยะยาว ที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลง
 แนวทางทุกครั้งที่มีรัฐมนตรีใหม่”
 (คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“ควรมีสิ่งส่งเสริมการศึกษามากขึ้น เช่น ห้องแล็บ, การไปทัศนศึกษา พัฒนา
 สภาพแวดล้อมของทั้งประเทศ ให้เอื้อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ หรือ
 สวนสาธารณะ”

“ควรมีแนวทางปฏิบัติให้ครอบคลุมการพัฒนาเด็กนักเรียนมากกว่านี้ เช่น ควรมี
 แนวทางปฏิบัติหลังจากครูที่ปรึกษาเยี่ยมบ้านนักเรียนเสร็จเรียบร้อย”

(คุณครูท่านที่ 3) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4.2.4 ด้านหลักสูตร

คุณครูทุกท่านมีความเห็นเหมือนกันว่า ควรจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรที่ส่งเสริมให้เด็กนักเรียน
 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์มากกว่านี้ เนื่องจากปัจจุบัน หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเน้น
 ความจำ ความเข้าใจ นำไปใช้ได้ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ประเมิน และสร้างหรือออกแบบความรู้ใหม่
 โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ได้

4.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้เด็กนักเรียนไทย

ผู้วิจัยได้ถามผู้ถูกสัมภาษณ์ว่า “หากอยากจะทำให้เด็กนักเรียนของท่าน มีความสามารถในการเรียนรู้และแข่งขันที่มากขึ้น สามารถทัดเทียมกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียงกว่า หรือระดับนานาชาติได้ ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่เป็นตัวแปรสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ และความสามารถของเด็กนักเรียนไทย”

“ปัจจัยที่มีผลสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของผู้เรียน คือ สถาบันครอบครัว หากครอบครัวเข้มแข็งและดูแล เป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กนักเรียน เด็กก็จะสามารถเติบโตไปได้ดี มีความสามารถ”

(คุณครูท่านที่ 1) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

“การจะทำให้เด็กมีความสามารถในการแข่งขันต้องพัฒนา พื้นฐานครอบครัว พื้นฐานสังคม สิ่งแวดล้อม”

“บางครอบครัวไม่สามารถดูแลลูกหลานของตัวเองได้ในทางที่ดี คุณครูถือว่าเป็นกำลังสำคัญในการเข้าไปดูแล ทำความเข้าใจ ปรับความเข้าใจของผู้ปกครอง ให้สามารถสนับสนุนลูกไปในทางที่ดีได้ ซึ่งสิ่งที่จำเป็นสำหรับคนเป็นครูในการทำหน้าที่นี้คือ ต้องมีเวลาที่เพียงพอ ดังนั้นงานต่างๆที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอน หรือการพัฒนาเด็ก จึงควรนำออกไปจากภารกิจของครู และควรมีการจัดสรรปริมาณครูที่มีความเชี่ยวชาญให้ตรงกับวิชาที่จะสอน และให้เหมาะสมกับปริมาณเด็กนักเรียน เพื่อให้คุณครูสามารถใช้เวลาดูแล แนะนำ และพัฒนาเด็กนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เด็กๆเหล่านี้เติบโตเป็นคนดี คนเก่งของสังคมต่อไป”

(คุณครูท่านที่ 2) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาจากบุคลากรระดับนโยบาย

เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย จำเป็นต้องเข้าใจทั้งระดับปฏิบัติการและระดับนโยบาย ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์ในระดับบริหาร ที่ดูแลนโยบายจากทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อทำความเข้าใจแนวทางนโยบายและหาข้อเสนอแนะ

ด้านงบประมาณ:

ในมุมมองของระดับนโยบาย ปริมาณงบประมาณโดนลดลงไปเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำอะไรได้ แต่อย่างไรก็ดียังสามารถแก้ปัญหาประสิทธิภาพของการศึกษาได้จากการบริหารจัดการงบประมาณ และใช้ให้ตรงจุด เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งควรจะเน้นไปที่การพัฒนา และลงทุนการศึกษาระยะยาว มากกว่าการใช้เป็นงบรายจ่ายบุคลากร

“งบประมาณโดยตัดลงไปเยอะมาก โดยส่วนที่ถูกตัดลดเยอะที่สุด คือส่วนของงบลงทุน ครุภัณฑ์ ค่าซ่อมแซม สิ่งก่อสร้าง ปรับปรุง อุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้”

“งบประมาณของประเทศโดยรวมลดลง ทำให้งบแต่ละกระทรวงโดนลดลงไปด้วย”

“งบประมาณในปัจจุบันเหลืองบประมาณเป็นส่วนน้อย ประมาณ 20% เนื่องจากงบบุคลากร กับเงินอุดหนุน ก็ปาไปแล้ว 80% เป็นผลกระทบจากโควิดด้วยทำให้งบโดยรวมได้น้อย และงบบุคลากรก็ไม่สามารถลดได้”

(ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ) สัมภาษณ์เมื่อ 24 พฤษภาคม 2565

“งบประมาณใส่ถูกที่รีเปลา”

(บุคลากรองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

นอกจากนั้นยังควรปรับเปลี่ยนโครงสร้างการส่งงบประมาณให้ผ่านตัวกลางน้อยที่สุด เพื่อความสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพอีกด้วย

“ควรมีการปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณใหม่ เช่น งบตามโครงการ ควรจะให้เบิกเป็นก้อน เดียว เนื่องจากการให้เบิกทีละไตรมาส หรือข้ามปีงบประมาณ ทำให้บางโครงการไม่สามารถ ดำเนินการได้ และโรงเรียน ต้องคิงบส่วนนั้นไป”

“ควรให้เงินไปถึงสถานศึกษาโดยตรง หรือลดคนกลางในการส่งผ่านงบประมาณไปถึง โรงเรียน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ”

(ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ) สัมภาษณ์เมื่อ 24 พฤษภาคม 2565

ด้านนโยบายจากส่วนกลาง

รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาเป็นอันดับแรกๆอยู่ เช่น ด้านงบประมาณรายคน และการแก้ปัญหาอันเป็นผลมาจากการเกิดโรคระบาดโควิด-19

“รัฐบาลสนับสนุนด้านคุณภาพและความเท่าเทียม โดยงบประมาณปี 66 ได้เงินอุดหนุนมาเพิ่มสนับสนุนเป็นขั้นบันได และเพิ่มเรื่องอาหารกลางวัน ได้รับการเพิ่มเงินรายหัว”

“มีการพูดถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการฟื้นฟูความรู้ด้อยในเด็ก (Learning Loss)”

(ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ) สัมภาษณ์เมื่อ 24 พฤษภาคม 2565

ในขณะที่ระดับนานาชาติ ประเทศไทยยังถือว่าแก้ปัญหาได้ไม่ดันทันในส่วนของความเหลื่อมล้ำ การศึกษาไม่ได้มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เด็กที่มีต้นทุนดีกว่า เช่น ฐานะทางบ้านดีกว่า หรือมีโอกาสทางการศึกษามากกว่า ก็จะได้รับโอกาสมากกว่า

“ปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำยังถือเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย”

(บุคลากรองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

ด้านการจัดการบุคลากรครู

ในระดับนานาชาติความสามารถของครูไทย ยังถือว่าไม่เพียงพอ

“ครูไม่สามารถจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำในชั้นเรียนได้ ครูต้องมีความคิด มีทักษะในการออกแบบการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์ เนื่องจากทรัพยากรที่ได้รับมามีจำกัด แต่ครูเป็นบุคคลที่ควรจะสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้เด็กได้ประโยชน์สูงสุด ดังนั้นคำถามคือครูมีทักษะมากพอมั้ยในการจัดการ resource ที่ได้รับมามีด้วย”

(บุคลากรองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

ด้านหลักสูตร

ในมุมมองระดับนานาชาติการออกแบบหลักสูตรการศึกษายังถือว่าเป็นปัญหา ไม่เท่าทันโลก ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หลักสูตรที่เน้นท่องจำ นำไปใช้ไม่เพียงพอแล้วในปัจจุบัน ผู้เรียนต้องสามารถคิด วิเคราะห์ นำไปประยุกต์ใช้ได้เพิ่มเติมด้วย

“ประเทศไทยยังไม่มีกลยุทธ์ที่ดีพอในการออกแบบการศึกษา การศึกษาไทยยังไม่ได้
ถูกออกแบบให้เป็น *Lifelong Learning*”

(บุคลากรองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สัมภาษณ์เมื่อ 18 พฤษภาคม 2565

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย และเพื่อศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา พร้อมหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยทำศึกษาโดยสัมภาษณ์เชิงลึกกับคุณครูจากสามโรงเรียน ที่มีความแตกต่างกันเพื่อให้เห็นที่ครอบคลุมจากทั้งโรงเรียนในจังหวัดกรุงเทพฯ และโรงเรียนในต่างจังหวัดเนื่องจากโรงเรียนในต่างจังหวัด มักจะขาดโอกาสได้รับสนับสนุนต่างๆ เมื่อเทียบกับโรงเรียนในกรุงเทพฯ ที่อยู่ใกล้ชิดกับส่วนกลางมากกว่า รวมถึงการที่โรงเรียนในต่างจังหวัด ที่ไม่ใช่โรงเรียนใหญ่ หรือมีชื่อเสียงประจำจังหวัด มักมีจำนวนเด็กนักเรียนน้อยกว่าโรงเรียนในกรุงเทพฯ และเนื่องจากงบประมาณที่ได้จากกระทรวงศึกษาธิการ มักจะนับตามจำนวนเด็กนักเรียน จึงอาจจะทำให้งบประมาณที่ได้มีจำนวนน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญ และการบริหารจัดการโรงเรียนได้ อีกส่วนหนึ่งเพราะจำนวนนักเรียนน้อย ทำให้ไม่ก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economics of Scale) อาจจะทำให้เกิดความไม่เพียงพอของงบประมาณในการบริหารจัดการเพื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ

การสัมภาษณ์คุณครูจากโรงเรียนรัฐบาล และเอกชน เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างและสิ่งที่เป็นข้อดี หรือข้อจำกัด เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาเด็กนักเรียนไทยในมุมมองที่แตกต่างกัน เนื่องจากการสัมภาษณ์ครู ซึ่งเป็นบุคลากรทางด้านการศึกษาในระดับปฏิบัติการ ทำให้ได้มุมมองแบบล่างขึ้นบน Bottom-Up เพื่อทราบปัญหาที่น่าที่แท้จริง นอกจากนั้นยังได้สัมภาษณ์ข้าราชการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินนโยบายจากส่วนกลาง เป็นการได้มุมมองจากบนลงล่าง Top-Down และสุดท้ายบุคลากรขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) เพื่อให้ทราบถึงข้อจำกัด ข้อเปรียบเทียบและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาไทย ให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทั้งนี้เพื่อหาข้อสรุปและปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย และเพื่อหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยในอนาคตต่อไป

จากการสัมภาษณ์พบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการบุคลากรครู ด้านนโยบายจากส่วนกลาง และด้าน

หลักสูตร ผู้วิจัยจึงได้สอบถามเพิ่มเติมในแนวทางการแก้ไขปัญหา หรือแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาไทย จากทั้งบุคลากรระดับปฏิบัติการผู้ซึ่งมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด (ครูทั้งสามท่าน) และบุคลากรด้านการศึกษาระดับนโยบาย จากทั้งในกระทรวงศึกษาธิการ และในองค์การระหว่างประเทศด้านการศึกษา

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาถึงในการพัฒนาปรับปรุงระบบการศึกษาไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้มีอำนาจทราบปัญหาที่แท้จริงที่เกิดขึ้นในระดับปฏิบัติการ และให้บุคลากรศึกษาระดับปฏิบัติการทราบถึงแนวทาง และสร้างความเข้าใจกับนโยบายมากขึ้น ท้ายที่สุดแล้ว เพื่อให้ทุกฝ่ายทำความเข้าใจและแก้ไขปรับปรุงคุณภาพ ประสิทธิภาพการศึกษาไทยในอนาคตต่อไป โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาของครูผู้สอน

จากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษา โดยสัมภาษณ์บุคลากรทางการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาของครูผู้สอนมีทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

ด้านงบประมาณ

ปัญหาด้านงบประมาณถือว่ามีสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอส่งผลต่อความสามารถในการดำเนินการด้านการศึกษาที่แย่ลง อีกทั้งยังสะท้อนถึงการให้ความสำคัญของรัฐบาลต่อเรื่องการศึกษาอีกด้วย จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่าอัตราส่วนงบประมาณด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมา จึงสอบถามความเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าอัตราส่วนงบประมาณที่ลดลงนี้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ หรือเป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยหรือไม่ พบว่าปัญหาเรื่องงบประมาณนั้นยังอยู่ในระดับที่สามารถจัดการได้ แต่กำลังดำเนินไปในทิศทางที่แย่ลง หรือไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนให้เกิดการศึกษาอย่างมีคุณภาพของเด็กนักเรียนไทย ไม่ว่าจะเป็นในด้าน การขาดงบประมาณที่จะนำมาจ้างครูที่มีความรู้ความสามารถให้พอดีกับจำนวนนักเรียน หรือ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการสนับสนุนหนังสือเรียนให้ครบทุกวิชา ทำให้ครูแต่ละโรงเรียนต้องประยุกต์จัดทำสื่อการสอนเอง หรืองบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การไปทัศนศึกษา ที่ได้รับไม่ได้มีการเพิ่มมาหลายปีแล้ว เมื่อเทียบกับภาวะเงินเฟ้อถือว่าเงินจำนวนนี้น้อยลงทุกปี ปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการให้การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเหมือนเมื่อก่อน

ด้านการจัดการบุคลากรครู

ปัญหาด้านการจัดการบุคลากรครูเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพแก่เด็กนักเรียนไทย ปัญหาที่เกิดจากการจัดการบุคลากรครู ประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ

1. ด้านความเพียงพอของจำนวนบุคลากรที่เหมาะสม ทั้งด้านจำนวนของครูทั้งโรงเรียน และจำนวนของครูในแต่ละกลุ่มสาระวิชา เนื่องจากหากกลุ่มสาระวิชาใดมีจำนวนครูเกิน จะทำให้กลุ่มสาระอื่นมีจำนวนครูน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เนื่องจากการนับจำนวนโควตาครูเป็นการนับรวมทั้งโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ครูในกลุ่มสาระวิชาที่มีครูไม่เพียงพอมีภาระคาบสอนที่เยอะกว่าคาบที่สามารถสอนได้ และทำให้เนื้อหาสาระที่จะสอนให้เด็กนักเรียน มีความเข้มข้นน้อยลง

2. ระดับความรู้ความสามารถของครู ในด้านวิชาการในวิชาที่สอน ครูควรเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ ไม่ใช่ครูทุกคนสามารถสอนได้ทุกวิชา และความรู้ของครูเองควรมีอยู่ในระดับที่เชี่ยวชาญ ไม่ใช่เพียงรู้พื้นฐานเพียงพอให้สอนนักเรียนได้เท่านั้น เนื่องจากครูต้องพัฒนาเด็กนักเรียนให้สามารถแข่งขันในสังคม เช่น ในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติได้

นอกจากนั้นการเข้าใจดูแลเด็กนักเรียน โดยเฉพาะเด็กที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หรือโรคการเรียนรู้บกพร่อง (learning disorder) ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะคุณครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาในระดับประถมศึกษา เนื่องจากถ้าครูมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมเด็กพิเศษ ก็จะสามารถระบุ วินิจฉัย และวางแผนการพัฒนาของเด็กเหล่านี้ได้อย่างทันถ่วงที เนื่องจากหากปล่อยไว้จนถึงระดับที่สูงกว่า เช่น ระดับมัธยม หรืออุดมศึกษา เด็กเหล่านี้จะขาดโอกาสและความสามารถในการแข่งขัน

3. ปริมาณภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูรัฐบาลมีมากเกินไป ทำให้เบียดเบียนเวลาในการใช้สอนเด็กนักเรียน เช่น ครูต้องทำหน้าที่เป็นธุรการ บัญชี หรือแม่แต่ดูแลสหกรณ์ ในขณะที่โรงเรียนเอกชน ตำแหน่งเหล่านี้ทางโรงเรียนได้ทำการจ้างบุคลากรภายนอกที่เชี่ยวชาญมาจัดการงานด้านนี้แทน

4. ปัญหาตัวชี้วัดความสำเร็จของครู ที่เชื่อมโยงกับตัวเด็กลดน้อยเกินไป แต่ไปเชื่อมโยงกับความสำเร็จของโครงการอื่น ๆ มากเกินไป เช่น โครงการที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวง โครงการหรืองานวิจัยที่ต้องทำเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ หรืองานที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียน ทำให้บางครั้งคุณครูต้องจัดลำดับความสำคัญของงานเหล่านี้ก่อนการให้การศึกษาแก่นักเรียน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับประเมิน เงินเดือน และอนาคตในสายอาชีพของตน

ด้านนโยบายจากส่วนกลาง

นโยบายระดับชาติ นโยบายระดับรัฐบาล หรือนโยบายจากกระทรวง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย เนื่องจากการสนับสนุนวาระต่างๆ ผ่านนโยบายสาธารณะเป็นการจัดสรรทรัพยากรให้ตามความเห็นสมควรของผู้มีอำนาจ และเป็นตัวกำหนดทิศทางในการพัฒนาตามการให้ความสำคัญ ตามจำนวนทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรร และทิศทางที่ผู้มีอำนาจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเห็นสมควร ดังนั้นหากผู้มีอำนาจมีการสนับสนุนไม่เพียงพอ หรือมีแนวคิดในทิศทางการพัฒนาการศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน หรือไม่เหมาะสมแก่การพัฒนาในระยะยาว อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อประสิทธิภาพของการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยได้ ซึ่งปัญหาที่เกิดจากนโยบายแบบ Top-Down มีหลายประเด็น อาทิ

จากการสัมภาษณ์พบว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายหรือโครงการพัฒนาการศึกษาระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ นโยบายและโครงการต่างๆ เปลี่ยนไปตามวาระของรัฐมนตรี ซึ่งก่อให้เกิดภาระงานอันไม่จำเป็นของครูผู้สอน

นอกจากนั้นเนื่องจากนโยบายให้มีการแข่งขันทักษะทางวิชาการ เช่น การแข่งขันเพชรยอดมงกุฎ เด็กจำนวนน้อยที่มีความสามารถทางวิชาการสูงกว่า จะได้รับทรัพยากรและการสนับสนุนจากโรงเรียนซึ่งเป็นการเพิ่มความเหลื่อมล้ำ อันเกิดจากโครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการ

รัฐบาลไม่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสภาพการณ์ เช่น ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รัฐบาลมีนโยบายให้ Lock Down และเรียนออนไลน์ แต่รัฐบาลไม่ได้จัดหาทรัพยากรในการเรียนออนไลน์ เช่น แท็บเล็ต หรืออินเทอร์เน็ต ทำให้นักเรียนบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ และบางส่วนต้องหลุดออกไปจากระบบการศึกษา

ควรมีแนวทางในการพัฒนาเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น แนวทางในการพัฒนาเยาวชนหลังเยี่ยมบ้านของครูที่ปรึกษา มีการติดตามประเมินผลความร่วมมือของผู้ปกครอง ในการยกระดับความคิด และคุณภาพชีวิตของเยาวชนได้อย่างแท้จริง ไม่เช่นนั้นจะเป็นเพียงการไปเยี่ยมบ้านโดยที่ไม่ได้มีการแก้ไขปัญหาใดๆเพิ่มเติม ซึ่งคุณครูบางคนก็ไม่ได้ไปเยี่ยมบ้านจริงๆ

ในส่วนของสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน รัฐบาลไม่ได้เตรียมการพัฒนาเยาวชนในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ไม่มีพิพิธภัณฑ์ หรือสวนสาธารณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชนอย่างเพียงพอ รัฐควรลงทุนในส่วนนี้และกระจายไปยังพื้นที่ต่างจังหวัดด้วย ยกตัวอย่างเช่น ควรมีพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ประจำแต่ละภาค เพราะปัจจุบันมีแค่ภาคกลาง ทำให้เยาวชนหลายคนที่ไม่มีโอกาสได้เข้ากรุงเทพฯ ขาดโอกาสในส่วนนี้ไป

ด้านหลักสูตร

ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความเห็นตรงกันว่าหลักสูตรการศึกษาไทย ยังไม่สามารถสอนให้ผู้เรียนเกิดการประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นทักษะที่พึงมีในปัจจุบัน เนื่องจากโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อ้างอิงตามทฤษฎีของ Bloom's taxonomy หลักสูตรของประเทศไทยตั้งเป้าไว้แค่เพียง 3 ระดับแรก จากทั้งหมด 6 ระดับการเรียนรู้ นั่นคือ Remember Understand and Apply คือ การจำ เข้าใจ และนำไปใช้ แต่หลักสูตรของประเทศไทยไม่ได้เตรียมสำหรับอีก 3 ชั้นของการเรียนรู้ที่เหลือ คือ Analyze Evaluate and Create คือ วิเคราะห์ ประเมิน และการสร้างงานของตนเอง ซึ่งเป็น 3 ทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบัน เนื่องจากโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความรู้พื้นฐานที่เกิดจากการท่องจำ และนำไปใช้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอแล้ว

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อให้ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย

ด้านงบประมาณ

รัฐบาลควรแก้ปัญหาในเรื่องความเพียงพอ ความเหมาะสมและสอดคล้องของนโยบายกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมา กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการหารือกับโรงเรียนเพื่อทราบถึงความเพียงพอของงบประมาณ และความสำเร็จของการใช้งบประมาณ รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอันดับแรกๆในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา เนื่องจากเป็นการพัฒนาคน พัฒนาประเทศในระยะยาว

ด้านการจัดการบุคลากรครู

รัฐบาลควรมีการบริหารจัดการกำลังพลครูให้เหมาะสมกับจำนวนเด็กนักเรียนทั้งด้านปริมาณและความเชี่ยวชาญให้ตรงกับวิชาที่จะสอน มีความสามารถมากพอในการสอนเด็กนักเรียนทุกสถานะให้สามารถแข่งขันได้ในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

อีกทั้งควรมีการปรับปรุงบัญชีรายชื่อของครูให้เป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์แก่การจัดการกำลังคนในแต่ละโรงเรียนให้เหมาะสมอีกด้วย และควรมีการออกแบบระบบประเมินครูใหม่ ให้สอดคล้องกับตัวเด็กนักเรียนมากขึ้นด้วย เพราะว่าความสำเร็จของครู คือการสร้างนักเรียน หรือเยาวชนของสังคมที่มีคุณภาพ

ด้านนโยบายจากส่วนกลาง

รัฐบาลควรวางแผนนโยบายอย่างรอบคอบทั้งทางด้านการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน และการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างแนวทางในการพัฒนาเด็กนักเรียนในระยะยาว เช่น มีแบบแผนการพัฒนาเด็กนักเรียนให้ครบทั้งด้าน วิชาการ อารมณ์ สภาพสังคมที่บ้าน ตามเงื่อนไขของแต่ละคน ออกมาเป็นคู่มือให้ครูทุกคนสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กได้ และให้ตัวชี้วัดของครูเชื่อมโยงกับการพัฒนานี้แทนโครงการจากกระทรวงฯ

นอกจากนี้รัฐบาลควรส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชน เช่น พิพิธภัณฑสถานในแต่ละภูมิภาค หรือสวนสาธารณะในแต่ละจังหวัด ที่สามารถเป็นพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนมาเสริมสร้างทักษะชีวิตได้

ด้านหลักสูตร

รัฐบาลควรจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรที่ส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากปัจจุบัน หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเน้นความจำ ความเข้าใจ นำไปใช้ได้ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ ประเมิน และสร้างหรือออกแบบความรู้ใหม่โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ได้ โดยควรออกแบบหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถ Analyze Evaluate and Create คือ วิเคราะห์ ประเมิน และการสร้างงานของตัวเองได้ เพื่อให้เด็กนักเรียนไทยมีความรู้ ความสามารถในการสร้างงาน และนวัตกรรมที่สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทยมีหลายปัจจัย แต่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการพูดคุยหารือ ประชุมกันระหว่างบุคลากรระดับปฏิบัติการและระดับนโยบาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทั้งสองฝ่าย และรับฟังความคิดเห็นเพื่อไปปรับปรุง ซึ่งในการออกนโยบายควรมีความเห็นทั้งจาก Top-Down และ Bottom-Up เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ออกนโยบายจะได้ทราบปัญหาอันเกิดจากนโยบายที่ตนออกเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงนโยบายต่อไป ในขณะที่ระดับปฏิบัติการจะได้เข้าใจและให้ความร่วมมือกับนโยบายของส่วนกลางได้
2. ควรมีการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ในประเทศที่มีระบบการศึกษา หรือผลลัพธ์ของนักเรียนที่ดีกว่าไทย เช่น มาเลเซีย ที่ได้คะแนนในการสอบ PISA มากกว่าเด็กนักเรียนไทยในการ

ทดสอบครั้งล่าสุด เนื่องจากมีนโยบายการปรับปรุงการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เป็นต้น

3. รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ควรทบทวนการจัดการกำลังพลใหม่ เนื่องจากในปัจจุบันงบประมาณส่วนใหญ่ถูกใช้ไปกับค่าจ้างและเงินเดือน อาจจะมีการทบทวนให้โครงการการบริหารทรัพยากรบุคคลเช่น คำนึงถึงการจัดการแบบ New Public Management มากขึ้น เน้นการจ้างเป็นพนักงานราชการ ไม่ใช่ข้าราชการ ลดภาระในการให้สวัสดิการ และอาจนำงบประมาณมาเพิ่มเงินเดือน เพื่อดึงดูดผู้มีศักยภาพมาทำงาน เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
4. กระทรวงศึกษาธิการควรมีการทบทวน หรือพิจารณาเป้าประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาใหม่ ควรปรับปรุงให้เพิ่มความสามารถของผู้เรียนให้สามารถ วิเคราะห์ ประเมิน และการสร้างงาน ของตัวเอง มากกว่าการ จำ เข้าใจ และนำไปใช้ (อ้างอิงทฤษฎี ของ Bloom's taxonomy)

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม ถึงแนวคิดและมุมมองแบบ Top-Down มากขึ้น ของบุคลากรระดับการออกนโยบาย เช่น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาและข้อจำกัดในการพัฒนาการศึกษาไทย เพื่อนำมาหาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึง แนวทางในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในกรณีศึกษาของระบบการศึกษาของต่างประเทศ เพื่อหาตัวอย่างที่ดีที่สุด (Best Practice) ที่เหมาะสมกับการศึกษาไทย เพื่อนำมาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป

บรรณานุกรม

- Anaman. (2004). Determinants of economic growth in Brunei Darussalam. 777-796.
- Armstrong, & Others. (1989). *Education Introduction*. Macmillan.
- Chaithat, Chomchuen, & Manussanit. (2016). An analysis of the budget expenditures appropriation for education affecting the northern economic growth. *Journal of Business, Economics and Communications*, 11(2), 62-74.
- Etzioni. (1964). *Modern Organization*. Prentice – Hall, Inc.
- Hoy, & Furguson. (1985). *A Theoretical Frame work and Exploration of Organizational Effectiveness in School* (Vol. 21). Educational Administration Quarterly.
- Hoy, & Misgel. (1991). *Educational Administration : Theory Research and. Practice*. Harper Collins.
- Loizides, & Vamvoukas. (2005). Government expenditure and economic growth: Evidence from trivariate causality testing. *Journal of Applied Economics*, 8(1).
- Mingmaninakin. (2012). *Principles of economics*. Thammasat University press.
- Schein. (1970). *Organizational Psychology*. NJ: Prentice-Hall Inc.
- Sinha. (1998). An integrated approach toward the spatial modeling of perceived customer value. 35(2).
- Sommit. (2007). *Self-efficacy, social Adjustment and leadership among Chiang Mai University Students participating in student activities Chiang Mai University*. Chiang Mai
- Vasudeva. (1993). *Further evidence of Wagner's law for Mexico: An application of cointegration analysis. Public Finance = Finances Publiques* (Vol. 48).
- เทอดศักดิ์ ไชยสมปาน. (2558). บทความปัญหาการศึกษาไทยและแนวทางการแก้ไข.
- ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2549). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ.
- กาญจนา อุปการ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการศึกษาและความสำเร็จของผู้เรียน.
- ดร. จิรายุทธิ์ อ่อนสร. (2018). การพัฒนาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้สู่การปฏิบัติในศตวรรษที่ 21. <http://www.nwm.ac.th/nwm/wp-content/uploads/2018/07/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%92%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B9%81%E0%B8%99%E0>

- %B8%A7%E0%B8%84%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%97%E0%B8%A4%E0%B8%A9%E0%B8%8E%E0%B8%B5%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B
- นันทรัตน์ ปีสาร. (2547). สภาพและแนวทางในการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสมุทรสาคร. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2542). การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี.
- พงศ์เทพ กันยะมี. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2.
- วชิรวัชร งามละม่อม. (2559). ทฤษฎีการมีส่วนร่วม. TRDM:สถาบันวิชาการไทยวิจัยพัฒนาการจัดการ.
- สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน. (2546). แผนธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ. สำนักพิมพ์โนเบิลบุค.
- สุภาภรณ์ อ้นประดิษฐ์. (2564). กลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความสำเร็จ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง.
- สุรัฐ ศิลปะอนันต์. (2545). กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ.
- สุวิชชา สังข์ทอง. (2565). การบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร เขตสุขภาพที่ 7.
- อลิศรา ชูชาติและคณะ. (2538). เทคนิคการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ ฯ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายคุณานนต์ วิหคภิรมย์
วัน เดือน ปี เกิด	10 มีนาคม 2538
สถานที่เกิด	เชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	339/100 ซ.วชิรธรรมสาริต 17 ถ.สุขุมวิท 101/1 แขวง บางจาก เขต พระโขนง กรุงเทพฯ 10260

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY